

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У ГАЛУЗІ ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ

спеціальність	E2 Екологія	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Екологія	факультет	біотехнологій
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	екології та біотехнологій в рослинництві

ВИКЛАДАЧ

ЧУПРИНА ЮЛІЯ ЮРІЇВНА

Вища освіта – Харківський національний університет ім. В.В. Докучаєва, спеціальність 202 Захист рослин;
 Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут", спеціальність 162 Біотехнології та біоінженерія
 Науковий ступень – доктор PhD за спеціальністю 101 Екологія
 Вчене звання – доцент
 Досвід роботи – більше 7 років
 Показники професійної активності з тематики курсу:
 авторка більше 10 навчально-методичних розробок;
 співавторка 8 навчальних посібників;
 учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	+380507057016	електронна пошта	rybchenko_yuliya@ukr.net	дистанційна підтримка	Google Meet Moodle, ZOOM

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у здобувачів здатності аналізувати глобальні та транскордонні екологічні проблеми, оцінювати роль міжнародних організацій і договорів у їх вирішенні, застосовувати положення міжнародних природоохоронних угод та оцінювати відповідність національної екологічної політики міжнародним і європейським вимогам.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Обсяг і форми контролю	4 кредити ECTS (120 годин): 16 годин лекції, 16 годин практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий; контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях під час вирішення міжнародних та транскордонних екологічних проблем. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо вирішення комплексних екологічних проблем у міжнародному контексті. Здатність оцінювати роль міжнародних організацій, установ і програм у вирішенні глобальних екологічних проблем. Здатність аналізувати міжнародні природоохоронні договори, конвенції, протоколи та інші міжнародні документи. Здатність оцінювати механізми реалізації міжнародних екологічних зобов'язань та їх імплементацію в національне законодавство. Здатність аналізувати транскордонні екологічні проблеми та обґрунтовувати механізми міждержавної взаємодії щодо їх вирішення. Здатність застосовувати міжнародні підходи до охорони біорізноманіття, водних ресурсів, клімату та інших компонентів довкілля. Здатність оцінювати міжнародні механізми фінансування природоохоронних та кліматичних проєктів. Здатність розробляти пропозиції та проєктні заявки для міжнародних екологічних програм.	Програмні результати навчання	Розуміти принципи, механізми та сучасні тенденції міжнародного співробітництва у сфері охорони довкілля. Аналізувати міжнародні конвенції, договори, протоколи та інші нормативно-правові документи у сфері охорони довкілля. Оцінювати роль ООН, міжнародних організацій, фінансових установ та інших інституцій у формуванні глобальної екологічної політики. Аналізувати транскордонні екологічні проблеми та обґрунтовувати механізми їх спільного вирішення. Застосовувати міжнародні підходи до управління транскордонними водними ресурсами. Аналізувати міжнародну кліматичну політику та механізми міжнародної співпраці щодо скорочення викидів парникових газів. Оцінювати міжнародні механізми збереження біорізноманіття та природних екосистем. Аналізувати екологічні аспекти європейської інтеграції України. Оцінювати відповідність національних природоохоронних механізмів міжнародним та європейським вимогам. Визначати можливості залучення міжнародної технічної та фінансової допомоги для реалізації природоохоронних проєктів. Розробляти обґрунтовані рекомендації щодо розвитку міжнародного та транскордонного співробітництва у сфері захисту довкілля.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)					
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. МІЖНАРОДНА ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА ТА МЕХАНІЗМИ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.					
Лекція 1.	Становлення та сучасні тенденції міжнародного співробітництва у сфері охорони довкілля	Практичне заняття 1	Визначення мети, принципів, зобов'язань сторін, механізмів реалізації та контролю міжнародної угоди.	Самостійна робота	Принцип обережності та його застосування під час прийняття екологічно значущих рішень. Екологічні права людини у міжнародному праві. Міжнародна відповідальність держав за транскордонну екологічну шкоду. Роль міжнародних судових та арбітражних механізмів у вирішенні екологічних спорів. Участь неурядових організацій у формуванні міжнародної екологічної політики. Міжнародне регулювання торгівлі видами дикої фауни і флори.
Лекція 2.	Міжнародні принципи та механізми охорони довкілля	Практичне заняття 2	Порівняння сфери дії, цілей, механізмів реалізації та результативності декількох міжнародних природоохоронних угод.		
Лекція 3.	Міжнародні організації та інституції у сфері захисту довкілля	Практичне заняття 3	Аналіз структури, напрямів діяльності, програм та результатів роботи обраної міжнародної організації.		
Лекція 4.	Міжнародні природоохоронні конвенції та механізми їх реалізації	Практичне заняття 4	Аналіз імплементації міжнародних екологічних зобов'язань України		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ГЛОБАЛЬНІ ЕКОЛОГІЧНІ ВИКЛИКИ, ТРАНСКОРДОННА ВЗАЄМОДІЯ ТА МІЖНАРОДНІ ПРОЄКТИ					
Лекція 5.	Глобальна кліматична політика. Міжнародні кліматичні угоди. Скорочення викидів, адаптація, кліматичне фінансування та декарбонізація.	Практичне заняття 5	Аналіз міжнародного механізму кліматичного співробітництва	Самостійна робота	Міжнародні механізми боротьби з опустелюванням та деградацією земель. Глобальна політика щодо скорочення пластикового забруднення. Міжнародні підходи до управління хімічними речовинами та небезпечними відходами. Міжнародне співробітництво у сфері охорони озонowego шару. Екологічні наслідки воєнних конфліктів та механізми міжнародної екологічної відповідальності. Міжнародна підтримка відновлення довкілля України після воєнних дій. Механізми міжнародного кліматичного та природоохоронного фінансування.
Лекція 6.	Міжнародне співробітництво у сфері збереження біорізноманіття та екосистем	Практичне заняття 6	Розроблення механізму міжнародної співпраці щодо збереження біорізноманіття		
Лекція 7	Транскордонне екологічне співробітництво та управління спільними природними ресурсами	Практичне заняття 7	Розроблення моделі транскордонного екологічного моніторингу		
Лекція 8	Європейська інтеграція та міжнародні екологічні проєкти України	Практичне заняття 8	Розроблення концепції міжнародного екологічного проєкту		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Орлова О.А. Міжнародна екологічна діяльність: конспект лекцій. Одеса, Одеський державний екологічний університет, 2015. 93 с.
2. Князева Т.В. Міжнародна екологічна політика: теорія, методологія, сценарії розвитку: монографія / [Т.В. Князева; Дон-ДУУ]. Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2014. 384 с.
3. Варивода Є.О., Садковий В.П. Управління природоохоронними територіями на засадах стратегічної екологічної оцінки: монографія. Харків: НУЦЗУ. 2017. 102 с.
4. Задорожній О. В. Міжнародне право навколишнього середовища: підручник / О. В. Задорожній, М. О. Медведєва. К.: Промінь, 2010. 510 с.

Методичне забезпечення

1. Концепція збереження біологічного різноманіття України / Затв. Постановою КМУ № 439-97-п від 12.05.1997 р. Редакція від 21.10.2011. К., 2011.
2. Європейське право навколишнього середовища: навч. посіб. / М.М. Микієвич, Н.І. Андрусевич, Т.О. Будякова. Львів, 2004. 258 с.
3. Давидова І.В. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Міжнародна екологічна діяльність» призначені для студентів спеціальності 8.04010601 «Екологія та охорона навколишнього середовища» Житомир: ЖДТУ, 2013. 21 с.
4. Потапенко В. Г. Стратегічні пріоритети безпечного розвитку України на засадах «зеленої економіки»: монографія / В. Г. Потапенко. К.: НІСД, 2012. 360 с.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістюповторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковимповторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.